Civillieta Nr.C12152819
ECLI:LV:DAUT:2019:1017.C12152819.4.S

SPRIEDUMS

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Krāslavā 2019.gada 17.oktobrī

Daugavpils tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Stivriņa,
ar sekretāri I.Bidzāni, tulci G.Jurlovu,
izskatīja atklātā tiesas sēdē videokonferences režīmā Lāčplēša ielā 19, Krāslavā civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšanu un izlikšanu no dzīvojamās telpas.

Aprakstošā daļa

2019.gada 16.aprīlī /pers. A/ (turpmāk tekstā – prasītāja") cēla tiesā prasību pret /pers. B/ (turpmāk tekstā – „atbildētājs") par dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšanu un izlikšanu no dzīvojamās telpas. Prasības pieteikumā norādīts, ka no 2004.gada 22.novembra prasītāja dzīvo /adrese/, kā īrnieka – atbildētāja /pers. B/ ģimenes loceklis. Saskaņā ar 2003.gada 21.augusta dzīvojamās telpas īres līgumu minētā dzīvokļa izīrētājs ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Daugavpils dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums". Kopš 2011.gada janvāra prasītāja un atbildētājs pārtrauca ģimenes attiecības, un ar Daugavpils tiesas 2014.gada 17.februāra spriedumu viņu laulība tika šķirta. 2011.gada janvārī atbildētājs atstāja ne tikai ģimeni, bet arī dzīvokli /adrese/, kurā dzīvoja un kuras īrnieks viņš bija. Kopš tā laika atbildētājs neizrādīja nekādu interesi par šo mājokli, neapmaksāja komunālos izdevumus, dzīvokļa nodokļus un apsaimniekošanas maksu. Visus ar dzīvokļa īri saistītos maksājumus veic prasītāja. Dokumentos, kuri apliecina maksājumus, tiek norādīts prasītājas vārds un uzvārds. Prasītāja uzskata, ka atbildētājs kopš 2011.gada janvāra nepilda savas saistības saskaņā ar 2003.gada 21.augusta dzīvojamās telpas īres līguma 2.punktu. Lūdz tiesu pārtraukt atbildētājam /pers. B/ lietošanas tiesības un izlikt viņu no dzīvokļa /adrese/.

Atbildētājs/pers. B/ nav sniedzis paskaidrojumus par prasības pieteikumu. Tiesas nosūtītos dokumentus atbildētājs deklarētajā dzīvesvietā nav saņēmis, kas neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Līdz ar to atzīstams, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 56.[1]panta otrās daļas prezumpcijai dokumenti atbildētājam izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas.

Trešā persona sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Daugavpils dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums" 2019.gada 13.jūnijā iesniedza Daugavpils tiesā paskaidrojumu, kurā norādīja, ka dzīvojamās telpas īres līgums ir noslēgts ar /pers. B/ 2003.gada 21.augustā. Prasītāja/pers. A/ iemitinājās dzīvoklī /adrese/, 2004.gada 17.novembrī, kā /pers. B/ ģimenes loceklis. Par ko tika sastādīts 2003.gada 21.augusta dzīvojamās telpas īres līguma papildinājums. Prasītāja nav atteikusies no dzīvokļa un nav atteikusies no ģimenes locekļa statusa, tādējādi, pamatojoties uz likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 10.panta otro daļu, viņai ir tādas pašas tiesības un pienākumi kā īrniekam. Sakarā ar to, ka maksājumus par dzīvojamo telpu veic prasītāja, SIA „Daugavpils dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums" nav iebildumu, ja atbildētājam tiks izbeigtas dzīvojamās telpas /adrese/, lietošanas tiesības, tiks izbeigts līgums ar atbildētāju un tas tiks izlikts.

Prasītāja/pers. A/ tiesas sēdē uzturēja prasību pēc prasības pieteikumā norādītajiem motīviem un pamatiem, paskaidroja, ka /pers. B/ kopš 2014.gada nedzīvo dzīvoklī /adrese/, nepiedalās šī dzīvokļa uzturēšanā un apsaimniekošanā, neveic īres un komunālos maksājumus. Apsaimniekošanu, īres maksas un komunālo maksājumu samaksu veic prasītāja. Tā kā labprātīgi atbildētājs nav izbeidzis īres līgumu un nav anulējis deklarēto dzīvesvietu, prasītāja spiesta lūgt tiesu izbeigt īres līgumu un izlikt atbildētāju no minētā dzīvokļa, lai viņa varētu noslēgt ar trešo personu lietā SIA „Daugavpils dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums" jaunu īres līgumu. Prasība ar lietā iesniegtajiem pierādījumiem ir pierādīta, lūdza apmierināt prasību, piedzenot no atbildētāja tiesāšanās izdevumus.

Lieciniece/pers. C/ tiesas sēdē liecināja, ka dzīvo mājā /adrese/ kopš 1970.gada kaimiņos ar prasītāju. Kādreiz prasītāja /pers. A/ dzīvoklī /numurs/ dzīvoja kopā ar vīru Viktoru, taču jau apmēram astoņus gadus /pers. B/ šajā dzīvoklī nedzīvo un neapsaimnieko to. Lieciniecei zināms, ka īres un komunālos maksājumus veic un visus ar šī dzīvokļa īri saistītos jautājumus kārto prasītāja /pers. A/.

Lieciniece/pers. D/ tiesas sēdē liecināja, ka mājā /adrese/ dzīvo kopš 2012.gada, šīs mājas dzīvokli /numurs/ īrē prasītāja /pers. A/, kura attiecīgi to apsaimnieko un veic nepieciešamos maksājumus. Tādu personu /pers. B/ lieciniece nepazīst un nekad nav redzējusi. Šāda persona dzīvoklī /numurs/ nedzīvo.

Atbildētājs/pers. B/ uz tiesas sēdi neieradās, neinformēja par neierašanās iemesliem, nav lūdzis atlikt lietas izskatīšanu.

Trešās personas sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Daugavpils dzīvokļu komunālās saimniecības uzņēmums" pārstāvis uz tiesas sēdi neieradās, iesniegtajā paskaidrojumā ietverts lūgums izskatīt lietu bez SIA „Daugavpils dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums" pārstāvja klātbūtnes.

Novērtējot minētos apstākļus, tiesa atzīst, ka nav konstatēti Civilprocesa likuma 209.-210.pantā noteiktie lietas izskatīšanas atlikšanas iemesli, saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmās daļas noteikumiem lietu iespējams izskatīt bez atbildētāja un trešās personas pārstāvja piedalīšanās.

Motīvu daļa

Tiesa, noklausoties prasītājas paskaidrojumus, liecinieču liecības, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos materiālus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnā apmērā.

Lietas materiāli apliecina un par to nav strīda, ka saskaņā ar 2003.gada 21.augusta dzīvojamās telpas īres līgumu /pers. B/ ir dzīvokļa /adrese/, īrnieks. Ar minēto līgumu atbildētājs apņēmās veikt īres maksu un maksu par komunālajiem pakalpojumiem.

Likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 12.pants paredz, ka dzīvojamās telpas īres maksa maksājama dzīvojamās telpas īres līgumā noteiktajos termiņos, dzīvokļa īres maksa kārtojama dzīvojamās telpas īres līgumā noteiktajos termiņos. Maksa par pakalpojumiem kārtojama dzīvojamās telpas īres līgumā vai normatīvajos aktos noteiktajos termiņos.

Lietas izskatīšanā noskaidrots, ka no 2004.gada 17.novembra dzīvokli /adrese/ faktiski lieto, īrē un veic visus līgumā paredzētos maksājumus

prasītāja /pers. A/.

Likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 10.panta otrā daļa nosaka, ka īrnieka ģimenes locekļiem ir tādas pašas tiesības un pienākumi kā īrniekam. Pilngadīgajiem ģimenes locekļiem kopā ar īrnieku ir solidāra mantiskā atbildība par dzīvojamās telpas īres līguma saistībām.

Juridiskajā literatūrā norādīts, ka, „tulkojot likuma 10.panta otro daļu tā, ka īrnieka ģimenes locekļiem ir tādas pašas tiesības un pienākumi kā īrniekam, ir jāizdara secinājums, ka gadījumā, ja īrnieka ģimenes loceklis ģimenes attiecības ar īrnieku pārtrauc, viņš paliek dzīvot dzīvoklī kā īrnieka ģimenes loceklis. Viņu var nosaukt par īrnieka bijušo ģimenes locekli, bet tam nav būtiskas nozīmes. Ģimenes locekļu turpmākās savstarpējās attiecības ar īrnieku kārtojamas vienojoties. Ja viņu starpā rodas strīdi par telpu lietošanas kārtību, tie risināmi tiesas kārtībā uz vispārējiem pamatiem. Attiecībās ar izīrētāju paliek spēkā īrnieka un viņa ģimenes locekļu solidārā mantiskā atbildība par saistībām, kas izriet no dzīvojamās telpas īres līguma (…)" (*Krauze R. Par dzīvojamo telpu īri. Likums ar komentāriem. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2005., 40.lpp.*).

Tādējādi, neskatoties uz to, ka prasītājas un atbildētāja laulība ir šķirta 2014.gada 17.februārī, atbildētājam, kā īrniekam un prasītājas bijušam ģimenes loceklim, ir spēkā solidāra atbildība par saistībām, kas izriet no dzīvojamās telpas īres līguma.

Lietā nodibināts, ka atbildētājs kopš 2011.gada janvāra strīdus dzīvokli nelieto, nemaksā īres maksu ilgāk par trīs mēnešiem, arī nenorēķinās par komunālajiem pakalpojumiem. Minēto apliecina gan prasītājas un trešās personas sniegtie paskaidrojumi, gan liecinieču liecības, gan lietas materiāli to kopējā saistībā.

Lietas izskatīšanā gūti pierādījumi, ka īres maksu un komunālo pakalpojumu maksājumus par dzīvokli /adrese/, kopš 2011.gada janvāra veic prasītāja.

Atbilstoši likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 10.[1]panta pirmās daļas 1.punkta nosacījumiem, „īrnieks ir tiesīgs prasīt viņa ģimenes locekļa dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšanu un izlikšanu no tās bez citas dzīvojamās telpas ierādīšanas, ja šis ģimenes loceklis vairāk nekā trīs mēnešus nepilda dzīvojamās telpas īres līgumā noteiktās saistības". Savukārt šī panta otrā daļa noteic, ka „prasību tiesā par dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšanu, tajā skaitā pret attiecīgajā dzīvojamā telpā dzīvojošu citu personu, šā panta pirmajā daļā paredzētajos gadījumos var celt arī dzīvojamā telpā dzīvojošs īrnieka ģimenes loceklis (…)".

„Šajā pantā minētajos gadījumos pēc īrnieka vai viņa ģimenes locekļa prasības tiesa var izbeigt gan īrnieka, gan īrnieka ģimenes locekļa, gan arī citas personas dzīvojamās telpas lietošanas tiesības, izliekot viņus (atbildētājus) no dzīvojamās telpas (dzīvokļa), īrnieka vai īrnieka ģimenes locekļa izlikšana no dzīvokļa, izbeidzot tā (atbildētāja) dzīvojamās telpas lietošanas tiesības, iespējama tikai pēc īrnieka vai cita ģimenes locekļa prasības, bet tā nav iespējama pēc citas personas prasības, kurai pašai nav patstāvīgas dzīvojamās telpas lietošanas tiesības" (*Krauze R. Par dzīvojamo telpu īri. Likums ar komentāriem. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2005., 48.lpp.*).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu „katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība".

Atbildētājs/pers. B/ iebildumus pret celto prasību nav iesniedzis.

Tiesa atzīst, ka lietas izskatīšanā gūti pietiekoši pierādījumi prasības pamatotībai, līdz ar to atbildētājam /pers. B/ izbeidzamas dzīvojamās telpas /adrese/, lietošanas tiesības, izliekot /pers. B/ no minētā dzīvokļa ar visām mantām bez citas dzīvojamās telpas ierādīšanas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesāšanās izdevumi - valsts nodeva 70,00 *euro,* ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,27 *euro* un kancelejas nodeva par liecinieču nopratināšanu 10,00 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu no atbildētāja valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas pārsniedz prasītājas pirms prasības celšanas iemaksāto 5,27 *euro* apmēru, tas ir, - 5,65 *euro* (kopējā izdevumu summa – 10,92 *euro*).

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, kas nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto, saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 15., 40., 41., 42., 97., 193., 195., 199., 204.[1]pantu, likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 10., 12.pantu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt pilnā apmērā.

Izbeigt /pers. B/, personas kods /personas kods/, dzīvojamās telpas /adrese/, lietošanas tiesības, izliekot /pers. B/ no dzīvokļa /adrese/, ar visām mantām bez citas dzīvojamās telpas ierādīšanas.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā tiesāšanās izdevumus - valsts nodevu 70,00 *euro* (septiņdesmit *euro*), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,27 *euro* (pieci *euro* 27 *centi*) un kancelejas nodevu 10,00 *euro* (desmit *euro*), kopā – 85,27 *euro* (astoņdesmit pieci *euro* 27 *centi*).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,27 *euro* (pieci *euro* 27 *centi*), kas jāieskaita Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, reģistrācijas Nr.LV90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, konta Nr.LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: kods 21499.

Noteikt atbildētājam termiņu desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas – 2019.gada 17.oktobra Latgales apgabaltiesai, apelācijas sūdzību iesniedzot Daugavpils tiesā.

Tiesnese I.Stivriņa